

M U N I

M E D

Bazální stimulace

Mgr. et Mgr. Andrea Menšíková, Mgr. Denisa Porter, PhD., Ústav zdravotnických věd, LF MU Brno

Tato prezentace je autorským dílem vytvořeným zaměstnanci Masarykovy univerzity. Studenti předmětu mají právo pořídit si kopii prezentace pro potřeby vlastního studia. Jakékoliv další šíření prezentace nebo její části bez svolení Masarykovy univerzity je v rozporu se zákonem.

Historie bazální stimulace (BS)

- zakladatelem je Dr. Prof. Andreas Fröhlich
- společně se zdravotní sestrou, Prof. Christel Bienstein
- integrovali koncept BS do praxe

Indikace BS

U pacientů:

- v bezvědomí
- na umělé plicní ventilaci
- hemiplegických
- Dezorientovaných
- s Alzheimerovou chorobou
- s Apalickým syndromem

Bazální stimulace

- redukuje závislost pacienta na ošetrovatelské péči
- vede k lokomoci, komunikaci a vnímání
- vychází z potřeb pacienta
- maximálně zohledňuje jeho životní návyky a zvyky
- nevyžaduje nadstandardní pomůcky a přístroje

Základní prvky BS

- pohyb
- vnímání
- komunikace

Desatero BS

1. Přivítejte se a rozlučte s pacientem pokud možno vždy stejnými slovy.
2. Při oslovení se ho vždy dotkněte na stejném místě.
3. Hovořte zřetelně, jasně a ne příliš rychle.
4. Nezvyšujte hlas, mluvte přirozeným tónem.
5. Dbejte, aby tón vašeho hlasu, vaše mimika a gestikulace odpovídaly významu.
6. Při rozhovoru s pacientem používejte takovou formu komunikace, na kterou byl zvyklý.

Desatero BS

7. Nepoužívejte v řeči zdvořiliny.
8. Nehovořte s více osobami najednou.
9. Při komunikaci s pacientem se pokuste redukovat rušivý zvuk okolního prostředí.
10. Umožněte pacientovi reagovat na vaše slova.

Iniciální dotek

- v životě člověka mají doteky různé role, což jim přiřkládá obrovský význam
- v dětství slouží k poznávání okolního světa, v pozdějším věku jsou využívány v mezilidské komunikaci
- formou komunikace
- dává klientovi jasně najevo, kdy péče začíná a končí
- volíme na základě autobiografické anamnézy

Vhodná místa pro iniciační dotek

- rameno
- paže
- ruka

Bazální stimulace rozlišuje

Základní prvky:

- Somatická
- Vestibulární
- Vibrační

Nástavbové prvky:

- Optická stimulace
- Auditivní stimulace
- Orální stimulace
- Olfaktorická stimulace
- Taktilně-haptická stimulace

Somatická stimulace

- základem je somatické vnímání, které nám poskytuje vjemy z povrchu těla a vnitřního prostředí organismu
- zprostředkovatelem je dotek

Její druhy:

- Celková koupel zklidňující
- Celková koupel osvěžující
- Celková bazálně stimulující koupel dle Bobatha
- Rozvíjející koupel
- Masáž stimulující dýchání

Masáž stimulující dýchání

- cílem je pomoci nemocným s povrchním, nepravidelným či zrychleným dýcháním, aby se jejich dech prohloubil, zklidnil a probíhal pravidelně
- to jim umožní začít vnímat okolní podněty

Poloha mumie

- cílem je umožnit pacientovi vnímat své tělo, jeho hranice a poskytnout mu prostřednictvím této polohy dostatek vjemů ze svého vlastního těla
- poloha je vhodná u neklidných pacientů, zmatených, agresivních a imobilních

Poloha hnízdo

- slouží k odpočinku, navození příjemné atmosféry a pocitu jistoty
- se to oblíbená poloha
- indikuje se ve fázi odpočinku, v noci, po zklidňující koupeli, vyšetřeních, k navození libého pocitu

Vestibulární stimulace

- umožňuje díky cíleným pohybům endolymfy podporu rovnovážného ústrojí, prostorovou orientaci a vnímání pohybu
- v případech s rozvíjející se spasticitou, ve vigilním kómatu, s omezenou možností pohybu a u imobilních pacientů

Orální stimulace

- ústa nám pomáhají zjistit chuť, vůni a konzistenci jídla
- pacientovi nabízíme potraviny, které měl rád a na které byl zvyklý

Taktilně-haptická stimulace

- schopnost lidské ruky rozpoznávat předměty
- používáme oblíbené předměty nebo pomůcky, se kterými pacient pracoval

Literatura a zdroje

- Friedlová, K.: Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči. Praha, Grada 2007.
- <https://www.bazalni-stimulace.cz/o-bazalni-stimulaci/>

Děkuji za pozornost!

M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A